

อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน
ของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
The Influence of Online Social Media
on Deviant Juvenile Behavior in Bangkok

ชุตินาภรณ์ คำชาย¹
Chutimaporn Kakai²

บทคัดย่อ

มูลเหตุจูงใจในการทำวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน และเพื่อศึกษาอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนแต่ละพฤติกรรม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 400 คน จาก 14 โรงเรียน ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก สถิติในการวิเคราะห์ คือ วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ วิเคราะห์ตัวแปรหุ่น และวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน ได้แก่ แรงดึงดูดให้กระทำความผิดระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ แรงขัดขวางภายนอก และความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ตามลำดับ โดยแรงดึงดูดให้กระทำความผิด ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีทิศทางบวกกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน นั่นคือ เมื่อเด็กและเยาวชนใช้สื่อสังคมออนไลน์บ่อยครั้งต่อวัน มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเวลานานต่อวัน และมีแรงดึงดูดให้กระทำความผิดสูง จะทำให้มีโอกาสเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

² Master's student, Graduate School of Public Administration, National Institute of Development Administration, Thailand

E-mail : chutimaporn.benjoy@gmail.com

สูงตามไปด้วย ในขณะที่แรงขัดขวางภายนอกมีทิศทางเป็นลบกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน นั่นคือ ถ้าเด็กและเยาวชนมีแรงขัดขวางภายนอกต่ำจะทำให้มีโอกาสเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนสูงขึ้น โดยพฤติกรรมเบี่ยงเบนแต่ละพฤติกรรมได้รับอิทธิพลจากสื่อสังคมออนไลน์แตกต่างกัน ผลการวิจัยนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการยับยั้งพฤติกรรมเบี่ยงเบน จากแรงขัดขวางภายนอก ได้แก่ ความรักความอบอุ่นจากครอบครัว กลุ่มเพื่อน ผนวกกับการมีจริยธรรมในตนเอง การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบในสังคม สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ จะสามารถลดอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชนได้

คำสำคัญ : สื่อสังคมออนไลน์, พฤติกรรมเบี่ยงเบน, พฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน

Abstract

This research aims to study the influence of social media on the behavioral deviation of children and youth in Bangkok area. The research objectives were to study the influence of social media on the behavioral deviation of children and youth, and to study the influence of social media on the behavior of children and adolescents. In this study, questionnaires were used to collect data from the population. Samples were children and youth studying in secondary schools in Bangkok. The number of 400 students from 14 schools were selected randomly using multi-state sampling, simple random sampling, and convenience sampling. Statistics used in the study were inferential statistics such as correlation coefficient, multiple regression analysis, dummy analysis, and logistic regression analysis. Analysis reveals that the strongest influencing factors were the duration of gravity to commit the offence, social media usage, external force, and the frequency of using social media, respectively. Moreover, it was found that the gravity to commit

the offence, the duration of using social media, and the frequency of social media usage, had positive relationship with the behavioral deviation. In other words, when children and youth frequently used social media and used it for a long time, it would create the gravity to commit the offence. Hence, resulted in a high chance of behavioral deviation. The study also found that external impediments had a negative direction with behavioral deviation. If children and youth had low external impedances, there was a greater chance of deviation. The key to inhibiting behavioral deviation was obtained from the external impediments, including love, warmth from family, friends, the ethics of oneself, and the action which was in accordance with the rules and regulations in society. Care should be generally practiced for all family members. Encouraging children and youth to use the media creatively can reduce the influence of social media on children and youth.

Keywords : Online Social Media, Deviant, Deviant Juvenile Behavior

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีการพัฒนาที่รวดเร็วอย่างก้าวกระโดด เกิดการหลอมรวมสื่อมวลชนแขนงต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่น การอ่านหนังสือออนไลน์ การชมภาพยนตร์ออนไลน์ ฯลฯ ที่อาศัยเพียงสมาร์ตโฟนหรือโทรศัพท์มือถือในการเข้าถึง ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ผู้ให้บริการต่างแข่งขันเสนอโปรโมชั่นต่างๆ ให้ผู้บริโภคได้เลือกรับบริการอย่างหลากหลาย เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของมนุษย์นับแต่ต้นจนคงปฏิเสธไม่ได้ว่าเกือบทุกคนเลือกที่จะหยิบสมาร์ตโฟนขึ้นมาก่อนที่จะหยิบแปรงสีฟัน เพื่อตรวจสอบว่ามีใครส่งไลน์ (Line) หรืออีเมล (Email) มาถึงเรา ในโลกของสื่อสังคมออนไลน์มีการโพสต์อะไรบ้าง หรือในการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ภาพที่ทุกคนคุ้นชินตา คือภาพที่คนส่วนใหญ่ก้มหน้าก้มตาอ่านหรือเล่นสมาร์ตโฟนแทนการพูดคุยกัน หรือ

แม้กระทั่งกิจกรรมสุดท้ายก่อนเข้านอน คนส่วนใหญ่ก็เลือกที่จะวางสมาร์ทโฟนเป็นครั้งสุดท้ายด้วยเช่นกัน (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), 2559)

จากรายงานผลสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเตอร์เน็ตในประเทศไทยปี 2559 โดยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พบว่า ผู้ใช้อินเตอร์เน็ตในประเทศไทยส่วนใหญ่ใช้อินเตอร์เน็ตเฉลี่ย 45.0 ชั่วโมงต่อสัปดาห์หรือคิดเป็น 6.4 ชั่วโมงต่อวัน กล่าวได้ว่าในแต่ละวันจะมีการใช้อินเตอร์เน็ตมากถึง 1 ใน 4 ของวัน โดยผู้ใช้อินเตอร์เน็ตที่มีอายุ 16-35 ปี เป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลากับอินเตอร์เน็ตมากที่สุด เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่อยู่ในยุคที่ใช้อินเตอร์เน็ตและโซเชียลมีเดีย จึงมีการใช้อินเตอร์เน็ตทั้งในการเรียน การทำงานและชีวิตส่วนตัว (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), 2559) สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง ใครเป็นใครบนเครือข่ายสังคมออนไลน์: ความหลากหลายทางคุณลักษณะและพฤติกรรม (ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และศุทธิดา ชวนวัน, 2558) พบว่า กลุ่มประชากรที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่ยังคงเป็นกลุ่มเยาวชนช่วงอายุ 15-24 ปี และมีการขยายตัวของจำนวนผู้ใช้อินเตอร์เน็ตไปยังกลุ่มอื่นๆ อีกด้วยโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและผู้สูงอายุ สำหรับกิจกรรมที่เป็นที่นิยมมากที่สุดในการใช้อินเตอร์เน็ต คือ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เป็นกิจกรรมยอดนิยมของทุกเพศ ทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นการใช้เพื่อพูดคุยออนไลน์แบบเห็นหน้า หรือไม่เห็นหน้าการแชร์ภาพถ่าย การดูคลิปวิดีโอ การดูละครหรือรายการโปรดย้อนหลัง เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นกิจกรรมที่พบเห็นได้ในสถานที่ต่างๆ โดยมีผู้ใช้อินเตอร์เน็ตสูงถึงร้อยละ 96.1 ใช้ในการพูดคุยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็น เฟซบุ๊ก (Facebook) ไลน์ อินสตาแกรม Instagram เป็นต้น และมีผู้ใช้อินเตอร์เน็ตร้อยละ 88.1 ในการดูคลิปวิดีโอผ่าน ยูทูบ (YouTube) อันดับถัดมาเป็นการใช้อินเตอร์เน็ตเพื่อค้นหาข้อมูลร้อยละ 79.71 (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน), 2559)

จากข้อมูลข้างต้นสามารถกล่าวได้ว่าบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นและวัยทำงานส่วนใหญ่นิยมใช้อินเตอร์เน็ตในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด อย่างไรก็ตามการใช้สื่อสังคมออนไลน์แม้จะมีประโยชน์มากมายต่อผู้ใช้ เช่น ทำให้คนอยู่ไกลเหมือนอยู่ใกล้ การติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว รู้ทันข่าวสารต่างๆ สามารถบันทึกและแชร์ความทรงจำต่างๆ

ให้แก่ผู้อื่นได้รับรู้ ข้อดีเหล่านี้ก็มาพร้อมข้อเสียที่เปรียบเสมือนดาบสองคม งาม เชื้อสถาปนศิริ (2552) อธิบายว่าการดูคลิปวิดีโอเป็นกิจกรรมความบันเทิงที่นิยมในกลุ่มวัยรุ่นนปัจจุบัน ขว้การเผยแพร่ระบาดของคลิบนักเรียนตบกันในพื้นที่หลายจังหวัดไม่ใช่เรื่องใหม่แต่อย่างใดในกลุ่มวัยรุ่นนนิยมกันมานานแล้ว กรณีเด็กนักเรียนตบตีกันเป็นปัญหาความรักในวัยเรียนอาจเพราะอารมณ์หึงหวง ความใจร้อนของวัยรุ่นน ที่สะท้อนให้เห็นถึงภาวะขาดความยั้งคิด ความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งเป็นปัญหาของวัยรุ่นนในปัจจุบัน แต่ที่กลุ่มเพื่อนำ น้าโทรศัพท์มือถือขึ้นมาถ่ายวิดีโอด้วยกล้องดิจิทัลที่มีคุณภาพดีและสามารถถ่ายวิดีโอความละเอียดสูงได้ อีกทั้งยังสามารถแชร์หรือส่งต่อคลิปต่างๆ ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ได้เพียงไม่กี่วินาที การถ่ายคลิปวิดีโอเหตุการณ์ความรุนแรงเอาไว้้นเหตุผลเพราะสนุก อยากจะเก็บเอาไว้เพื่อบันทึกความเจ้ง เพื่อบอวตค้กตา หรือส่งต่อเผยแพร่ไปยังกลุ่มเพื่อนๆ ในสายตาของวัยรุ่นนสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่อาชญากรรมที่เป็นเรื่องของความผิดถูกแต่เห็นเป็นเรื่องความสนุกสนานความบันเทิงมากกว่า

ขณะที่ผลการวิจัยเรื่องวัยรุ่นนใช้สื่อออนไลน์อย่างไรในการหาคู่ (นิพนธ์ ดาราวุฒิ มาประภรณ์, 2558) พบความน่าเป็นห่วง คือ กลุ่มวัยรุ่นนใช้สื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นเฟซบุ๊ก ไลน์ ในการหาค้กและคู่นอน โดยใช้สื่อออนไลน์ในการติดต่อกัน เพื่อนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์โดยวัยรุ่นนชายจะใช้สื่อออนไลน์ในการหาคู่ชัดเจนกว่าวัยรุ่นนหญิง อีกทั้งใช้เวลาพูดคุยทำความรู้จ้กไม่นานก่อนการมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้รายงานข้อมูลและสถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบัน (สถาบันสุขภาพเด็กและวัยรุ่นนราชชนรินทร์, 2558) ยังพบว่า การใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็น 1 ใน 6 ของปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นน คือ 1) พฤติกรรมเสี่ยงต่ออุบัติเหตุและความปลอดภัย 2) พฤติกรรมที่ส่งผลต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิต 3) พฤติกรรมทางเพศ 4) พฤติกรรมเสพติด เช่น ติดเกม ติดสื่อสังคมออนไลน์ และพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต 5) ปัญหาพฤติกรรมการเรียน และ 6) พฤติกรรมก้าวร้าว เกร การละเมิดผู้อื่น และการละเมิดกฎหมาย

ขณะนี้สังคมได้เข้าสู่ศตวรรษที่ 3 คือ หน้าจอโทรศัพท์มือถือที่เชื่อมบุคคลเข้ากับโลกไร้พรมแดนอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และไม่ใช่เฉพาะเพียงแต่รับข้อมูลข่าวสาร เรายังเป็น

ผู้ผลิตสารตอบโต้ได้ด้วย ในยุคที่ผู้รับสารเป็นผู้ผลิตเนื้อหา (user generated content: UGC) ที่ทำให้ปริมาณข้อมูลข่าวสารไม่ได้ถูกกำหนดมาจากส่วนกลางหรือสื่อกระแสหลักอีกต่อไป แต่เกิดทิศทางกระแสการไหลของข้อมูลข่าวสารในมุมกลับ จากคลิปลับส่วนตัวสู่คลิปล้วนรวม ปัญหาส่วนตัวสู่ปัญหาสังคมส่วนรวม เชื่อมโยงถึงกันทั้งหมด เป็นชุมชนสังคมออนไลน์ ที่การก่ออาชญากรรมก็สามารถเผยแพร่ออนไลน์ได้ (ชาม เชื้อสถาปนศิริ, 2552) จากพฤติกรรมการรับสื่อสังคมออนไลน์ที่กล่าวมาข้างต้น อาจนำมาซึ่งกระบวนการเรียนรู้บางอย่างที่ทำให้บุคคลเกิดค่านิยม ทศนคติ หรือเกิดพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ นักพฤติกรรมศาสตร์ได้อธิบายการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ๆ ของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ในเรื่องภาษา วัฒนธรรม กิจกรรมของสังคมว่าเป็นความสัมพันธ์ของสิ่งเร้าที่รับรู้ด้วยประสาทสัมผัสต่างๆ ที่เป็นแรงเสริม (reinforcement) ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ โดยการเรียนรู้โดยตรงไม่อาจเกิดขึ้นโดยตรงกับทุกบุคคล เราจึงเรียนรู้ทางอ้อมผ่านตัวแทน (representation) การสังเกตทางอ้อมเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ประหยัดเวลา สะดวก ไม่เสี่ยง สื่อจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นตัวแทนของการเรียนรู้ทางอ้อม โดยการสังเกตผ่านตัวแทนต่างๆ (observational learning) จากเนื้อหาในสื่อ (มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาราช, 2554)

ภายใต้ความซับซ้อนของสังคมในยุคของการหลอมรวมสื่อที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ต่างต้องพึ่งพาสื่อในการสื่อสาร ค้นหาข่าวสาร ความรู้ ข้อมูลต่างๆ ซึ่งสามารถทำได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว การเรียนรู้ผ่านสื่อนี้ถือเป็นการเรียนรู้ทางอ้อม ซึ่งมีผลต่อการขัดเกลาทางสังคมของปัจเจกบุคคลผนวกกับเด็กและเยาวชนที่ถือเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่ การขัดเกลาทางสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อมถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง มูลเหตุจูงใจในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เพื่อเป็นการแสวงหาคำตอบว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนซึ่งเป็นพฤติกรรมอันไม่พึงปรารถนาที่พบในเด็กและเยาวชนในปัจจุบัน มีสาเหตุมาจากกระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับจากสื่อสังคมออนไลน์หรือไม่ จึงนำมาสู่การศึกษาอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน ในเขตกรุงเทพมหานครในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนแต่ละพฤติกรรม

การทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาความหมาย คำนิยาม แนวคิดเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน และวัยรุ่น ผู้วิจัยได้สรุปและกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กและเยาวชน ที่มีอายุอยู่ในช่วง 12-19 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งถือว่าอยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นวัยที่ต้องให้ความสำคัญและเอาใจใส่เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเพื่อก้าวสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นวัยเจริญพันธุ์มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่รวดเร็ว ซึ่งมีผลต่อทางสังคมและจิตวิทยา ยึดถือตนเองบางแง่มุม เป็นวัยแห่งการค้นหาลักษณะ อัตลักษณ์ อาจมีช่องว่างระหว่างผู้ปกครองและเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมากที่สุด

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน จากการศึกษานี้แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนทั้งทางสังคมศาสตร์ ทางอาชญาวิทยา ผสมกับการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามของพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ พฤติกรรมที่เบนไปจากบรรทัดฐานหรือมาตรฐานของสังคม เป็นพฤติกรรมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไม่ยอมรับซึ่งอยู่อยู่กับบริบทของสังคมแต่ละที่ สำหรับพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่พบในเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นขอบเขตในการวิจัยคือ พฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนหมายถึง เด็กและเยาวชนพฤติกรรมที่เบนไปจากบรรทัดฐานหรือมาตรฐานของสังคม เป็นพฤติกรรมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไม่ยอมรับซึ่งได้แก่ การหนีเรียน การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

แนวคิดและความหมายเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ จากการศึกษานี้ความหมายคำนิยามกล่าวได้ว่า สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง เครือข่ายสังคมที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการติดต่อสื่อสาร ผ่านโปรแกรมประยุกต์หรืออินเทอร์เน็ต ซึ่งมีการ

แบ่งปัน แลกเปลี่ยน การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาอย่างใดอย่างหนึ่งระหว่างกัน และการแบ่งประเภทของสื่อสังคมออนไลน์นั้นจะแบ่งจากวัตถุประสงค์ของผู้ใช้ อย่างไรก็ตาม สื่อสังคมออนไลน์แต่ละประเภทสามารถแชร์หรือแบ่งปันเนื้อหาให้แก่ผู้อื่นได้เข้าถึงโดยสามารถส่งข้ามไปยังสื่อสังคมออนไลน์ประเภทอื่นได้อีกด้วยยกตัวอย่างเช่น การชมคลิปวิดีโอผ่านยูทูบ หรือการอ่านกระทู้จากเว็บบอร์ดหรือบล็อก (Blogs) ต่างๆ สามารถแชร์หรือแบ่งปันให้แก่เพื่อนผู้ใช้งานบุคคลอื่นในเครือข่ายสังคม เช่น เฟซบุ๊ก ได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาดังกล่าวได้อีกด้วย นอกจากนี้สื่อสังคมออนไลน์บางประเภทยังมีคุณสมบัติในการถ่ายทอดสดเพื่อถ่ายทอดกิจกรรมที่ตนเองกำลังทำให้กับกลุ่มผู้ใช้ที่อยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ได้รับชมอีกด้วย สื่อสังคมออนไลน์จึงถือเป็นสังคมมนุษย์อีกสังคมหนึ่งที่มียุทธศาสตร์และเชื่อมต่อกันอย่างไม่รู้จบ สำหรับประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ และ ยูทูบ

ทฤษฎีอาชญาวิทยาสาเหตุของการกระทำผิดอันได้แก่ ทฤษฎีพฤติกรรม อาชญากรรม ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน ทฤษฎีการกำหนดตัวตนที่แตกต่างกัน ทฤษฎีการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวม นำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย กล่าวโดยสรุป การคบหาสมาคมของกลุ่มคนนอกจากจะได้รับการยอมรับแล้วยังเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้เปลี่ยนแปลงและเป็นการสนับสนุนพฤติกรรมอาชญากรรมหรือพฤติกรรมถูกกฎหมายบุคคลที่สำคัญคือ ครอบครัว เพื่อนฝูง รองลงมาคือ เพื่อนบ้าน อาจารย์ ตลอดจนสื่อมวลชน หรือแหล่งที่มาของทัศนคติ (พรชัย ชันดี, กฤษณพงศ์ พุตระกูล และจอมเดช ตรีเมฆ, 2558) เมื่อเด็กและเยาวชนได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์แต่ละประเภทตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้รับความพึงพอใจจากสื่อจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ ค่านิยมและทัศนคติบางประการ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พบเห็นจากสื่อสังคมออนไลน์ จากทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Difference Association Theory) ที่ได้ให้ความสำคัญกับเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมจากเพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิดที่เป็นอาชญากรและนำไปสู่การกระทำความผิด (Sutherland, 1974 อ้างถึงในปกรณ์ มณีปกรณ์, 2555) ผู้วิจัยอนุมานได้ว่าการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนสามารถเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้จากสื่อสังคมออนไลน์ได้เช่นเดียวกัน ผ่าน

ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ การให้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์และความเข้มข้นหรือการมีส่วนร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งทฤษฎีการกำหนดตัวตนที่แตกต่างกันของเกอร์เซอร์ (Glaser's Differential Identification theory) สามารถสนับสนุนได้เป็นอย่างดีว่าการเรียนรู้ไม่ได้ส่งผ่านเพียงบุคคลใกล้ชิดเท่านั้นแต่ยังสามารถส่งผ่านกลุ่มอ้างอิงอื่นๆ ถึงแม้จะอยู่ห่างไกลหรือไม่เคยพบเจอก็ตาม โดยกลุ่มอ้างอิงดังกล่าวสามารถพบได้ในภาพยนตร์ โทรทัศน์ หนังสือ คลิป วิดีโอ รูปภาพ และสื่อต่างๆ (Daniel, 1956) นอกจากนี้ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ยังสามารถย้ำแนวคิดดังกล่าวได้อีกว่า “พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้ โดยผ่านทางความใกล้ชิดหรือทางการเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลอื่น” (Agnew, 1991 อ้างถึงในพรชัย ชันดี, ทัศนพงศ์ พุตระกูล และจอมเดช ตรีเมฆ, 2558)

ทฤษฎีการควบคุมทางสังคมและทฤษฎีการรอบรู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมจะนำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย กล่าวโดยสรุป เมื่อเด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ ทศนคติและค่านิยมบางประการจากการรับสื่อสังคมออนไลน์จะเกิดการประมวลผลขึ้นภายในจิตใจว่าจะกระทำพฤติกรรมเบี่ยงเบนตามค่านิยมที่ได้รับจากสื่อหรือไม่ จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นเด็กและเยาวชนที่มีพันธะทางสังคมอ่อนแอจะตกเป็นเหยื่อของพฤติกรรมอาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ง่าย นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับอิทธิพลของแรงผลักดันให้กระทำความผิดและแรงขัดขวางไม่ให้เกิดกระทำความผิดว่าเด็กและเยาวชนจะมีสิ่งใดมากกว่ากัน ซึ่งหากเด็กและเยาวชนมีแรงผลักดันให้กระทำความผิดมากกว่าแรงขัดขวางไม่ให้เกิดการผิดเด็กและเยาวชนผู้นั้นก็มีโอกาสกระทำผิดสูง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันที่ได้กล่าวว่าบุคคลที่กระทำความผิดกฎหมาย บุคคลนั้นต้องเห็นด้วยกับพฤติกรรมละเมิดกฎหมาย (Sutherland, 1974 อ้างถึงในปกรณ์ มณีปกรณ์, 2555)

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

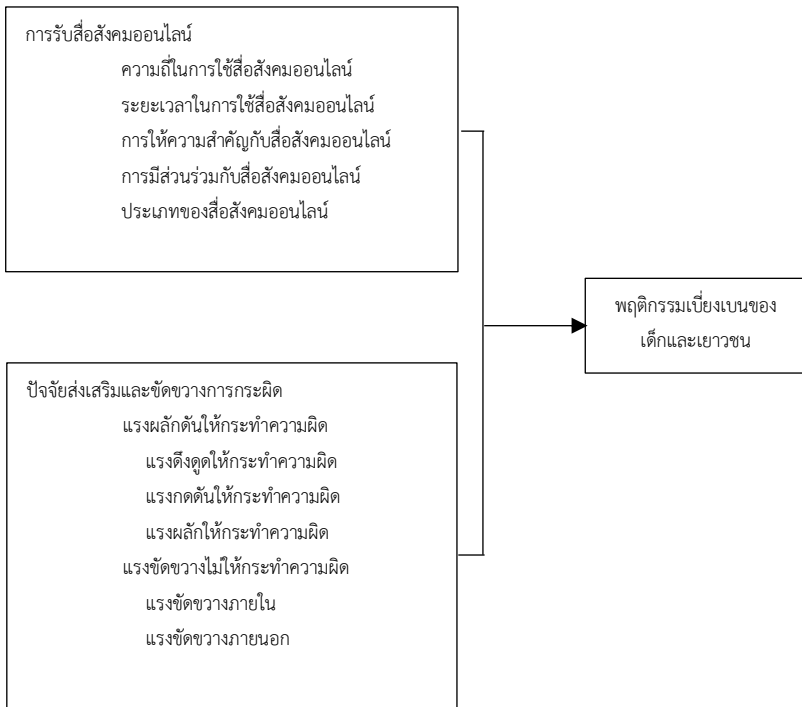
อัญชิสา ปงคำเพย (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การขัดเกลาทางสังคมกับพฤติกรรม เบี่ยงเบนของวัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยการศึกษากระบวนการขัดเกลาทางสังคมของสถาบันทางสังคม 4 สถาบันคือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา กลุ่มเพื่อน สื่อสารมวลชน ที่มีต่อพฤติกรรมความเบี่ยงเบนของวัยรุ่น 5 ประการได้แก่ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์โดยเสรี พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมบริโภคนิยม พฤติกรรมการใช้สารเสพติดและพฤติกรรมการเล่นการพนัน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบและลักษณะของการขัดเกลาทางสังคมของวัยรุ่นได้รับอิทธิพลอย่างมากจากสถาบันทางสังคมได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน และกลุ่มเพื่อน โดยที่สถาบันครอบครัว สื่อมวลชน สถาบันการศึกษา เป็นสถาบันที่ปลูกฝังพฤติกรรมบริโภคนิยมให้แก่วัยรุ่นมากที่สุด ในขณะที่สถาบันการศึกษามีส่วนทำให้เกิดการเรียนรู้แบบการใช้สิ่งของฟุ่มเฟือย

ณิสาร์ จุลเพชร และบุญนิภา เกี้ยวมาน (2556) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งเป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาจำนวน 370 คน พบว่า อิทธิพลของการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาเกิดจากการได้รับรู้ข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์สูงสุด ร้อยละ 69.43 รองลงมาได้รับรู้ข่าวสารจากโทรทัศน์ร้อยละ 60.70 จากป้ายโฆษณาร้อยละ 30.13 หนังสือพิมพ์ร้อยละ 12.66 วิทยุร้อยละ 8.73 ใบปลิวร้อยละ 6.55 และเพื่อนแนะนำร้อยละ 1.31

ปัญญากรินทร์ หอยรัตน์ และปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องวัยรุ่นไทยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรซึ่งพบว่าเทคโนโลยีทันสมัย เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ทำให้การสื่อสาร มีความง่ายและสะดวกในการนัดพบ พูดคุยระหว่างวัยรุ่นด้วยกันและมักจะก่อให้เกิดพฤติกรรม การเลียนแบบสื่อ โดยเฉพาะเฟซบุ๊ก และยูทูบ เป็นตัวแบบที่สำคัญของการแสดงออกทาง

เพศของเด็ก เช่น การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การล่วงละเมิด การหลงในมายาคติทางเพศ การเสพติดเซ็กส์ การแต่งตัว การวางตัวกับเพศตรงข้าม กริยาท่าทางที่เหมาะสม ค่านิยมต่างๆ ที่มาับละคร เป็นต้นซึ่งเด็กก็นำไปปฏิบัติเป็นแบบอย่าง ถูกยั่วยุทางเพศจนขาดการยับยั้งชั่งใจกับเพศตรงข้าม เสี่ยงต่อการถูกล่อลวงในห้องแชทและอีเมล จากเหตุที่กล่าวมาถือเป็นจุดเริ่มต้นอันนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. เด็กและเยาวชน หมายถึง บุคคลที่อยู่ในช่วงอายุ 12-19 ปี ศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร

2. สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง เครือข่ายสังคมที่มีการติดต่อสื่อสารผ่านโปรแกรมประยุกต์ หรืออินเทอร์เน็ต ซึ่งมีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนข้อมูลและแสดงความคิดเห็นระหว่างกัน ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ และยูทูบ

3. พฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน หมายถึง เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเบนไปจากบรรทัดฐานหรือมาตรฐานของสังคม เป็นพฤติกรรมที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไม่ยอมรับได้แก่ การหนีเรียน การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

4. การรับสื่อสังคมออนไลน์ประกอบด้วย

ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในแต่ละวัน เช่น 1-3 ครั้งต่อวัน 4-5 ครั้งต่อวันหรือมากกว่านั้น เป็นต้น

ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์แต่ละครั้งใช้เวลากี่นาที เช่น 5-15 นาที 15-30 นาทีหรือมากกว่านั้น เป็นต้น

การให้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง ทศนคติที่มีต่อการใช้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์ ว่ามีมากหรือน้อยเพียงใด เช่น ขาดสื่อสังคมออนไลน์ได้หรือไม่ มีความจำเป็นต้องมีอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อกับสื่อสังคมออนไลน์ติดตัวตลอดเวลาหรือไม่ หากไม่ได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์จะส่งผลอย่างไร

การมีส่วนร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์หมายถึง การมีส่วนร่วมหรือการมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบกับบุคคลอื่นที่อยู่ในสื่อสังคมออนไลน์ ทั้งบุคคลที่รู้จักและไม่รู้จัก การแชร์หรือเผยแพร่สื่อต่างๆ ลักษณะการมีส่วนร่วมกับเนื้อหาในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น การใช้ถ้อยคำก้าวร้าว รุนแรง หรือพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้บ่อยที่สุดโดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ และ ยูทูบ

5. ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระทำผิด ประกอบด้วย

แรงผลักดันให้กระทำความผิด หมายถึง แรงผลักดันที่นำไปสู่การเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน ได้แก่

(1) แรงดึงดูดให้กระทำความผิด หมายถึง สิ่งกระตุ้นให้บุคคลไม่ยอมรับค่านิยมหรือบรรทัดฐานทางสังคม หันเข้าสู่การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น การมีเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน วัฒนธรรมรอง เป็นต้น

(2) แรงกดดันให้กระทำความผิด หมายถึง แรงกดดันจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น สถานภาพทางครอบครัว ความขัดแย้งภายในครอบครัว การขาดโอกาสทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

(3) แรงผลักให้กระทำความผิด หมายถึง แรงผลักดันให้กระทำพฤติกรรมเบี่ยงเบน ที่เกิดจากความรู้สึกภายในจิตใจ เช่น อารมณ์โกรธ ความเคียด ทางออกในการแก้ไขปัญหา ความก้าวร้าว การตอบสนองต่อผู้อื่นด้วยความรุนแรง เป็นต้น

แรงขัดขวางไม่ให้กระทำความผิด หมายถึง สิ่งที่ยับยั้ง ขัดขวาง ที่ทำให้บุคคลไม่ใช้พฤติกรรมเบี่ยงเบน ได้แก่

(1) แรงขัดขวางภายใน หมายถึง การควบคุมตนเอง ความเข้มแข็ง อดทน อึดกลั้นต่อความผิดหวัง ความรับผิดชอบ ความสามารถต่อการหาสิ่งอื่นมาทดแทนความต้องการได้ เป็นต้น

(2) แรงขัดขวางภายนอก หมายถึง ความรักความอบอุ่นจากสถาบันครอบครัว กลุ่มเพื่อน การมีจริยธรรมในตนเอง การประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ในสังคม เป็นต้น

เครื่องมือและวิธีการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ เด็กและเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 366,597 คน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยามานะ (Yamane, 1967) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

เมื่อทราบขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 จำแนกประชากรออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของโรงเรียน คือ กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก เก็บกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 124 คน กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง เก็บกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 142 คน กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ เก็บกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 134 คน ขั้นตอนที่ 2 จำแนกโรงเรียนในแต่ละกลุ่ม ออกเป็น 5 สังกัด ตามสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ 5 ได้แก่ 1) สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร 2) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 4) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 5) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขั้นตอนที่ 3 กำหนดสัดส่วนจำนวนโรงเรียนในแต่ละสังกัด ตามอัตราส่วน 1 : 60 และทำการสุ่มโรงเรียนตามจำนวนที่ได้ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จากนั้นดำเนินการการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จากการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling)

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งได้สร้างแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรม จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาตรวจสอบแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิและวัดความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ทำการทดสอบ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีความคล้ายคลึงกับประชากร คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของคอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังตาราง

ตัวแปร	ค่า Reliability
การให้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์	0.81
การมีส่วนร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์	0.76
แรงผลักดันให้กระทำความผิด	0.73
แรงขัดขวางไม่ให้กระทำความผิด	0.78
พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เคยกระทำ	0.81
รวม	0.78

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้ 1) สถิติเชิงพรรณนา ใช้ในการอธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำเสนอในรูปแบบตารางค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สถิติเชิงอนุมาน ใช้ในการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในการพยากรณ์ประชากรและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) วิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) การวิเคราะห์ตัวแปรหุ่น (Dummy Analysis) และวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ (Logistic Regression)

สมมติฐานการวิจัย

- สมมติฐานที่ 1 ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- สมมติฐานที่ 2 ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- สมมติฐานที่ 3 การให้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- สมมติฐานที่ 4 การมีส่วนร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- สมมติฐานที่ 5 ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- สมมติฐานที่ 6 แรงดึงดูดให้กระทำความผิดมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- สมมติฐานที่ 7 แรงกดดันให้กระทำความผิดมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- สมมติฐานที่ 8 แรงผลักดันให้กระทำความผิดมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
- สมมติฐานที่ 9 แรงขัดขวางภายในตัวมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนสูง
- สมมติฐานที่ 10 แรงขัดขวางภายนอกตัวมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนสูง
- สมมติฐานที่ 11 การรับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการหนีเรียน
- สมมติฐานที่ 12 ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระทำความผิดมีอิทธิพลต่อการหนีเรียน
- สมมติฐานที่ 13 การรับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการดื่มสุรา
- สมมติฐานที่ 14 ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระทำความผิดมีอิทธิพลต่อการดื่มสุรา
- สมมติฐานที่ 15 การรับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่
- สมมติฐานที่ 16 ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระทำความผิดมีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่
- สมมติฐานที่ 17 การรับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว

สมมติฐานที่ 18 ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระตือรือร้นต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว
สมมติฐานที่ 19 การรับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
สมมติฐานที่ 20 ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระตือรือร้นต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อน
วัยอันควร

ผลการศึกษา

ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น
เพศชาย ร้อยละ 51.75 เพศหญิง ร้อยละ 48.25 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 14-
15 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.25 ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 40.75
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 59.25 สถานภาพครอบครัวส่วนใหญ่เป็นบิดามารดาอยู่
ด้วยกัน ร้อยละ 75.75 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ
69.50 ลักษณะการเลี้ยงดูของครอบครัว ส่วนใหญ่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ ร้อยละ
77.00

การรับสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์
ต่อวันโดยเฉลี่ย 8.06 ครั้งต่อวัน ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยเฉลี่ย 6.42
ชั่วโมงต่อวัน ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ที่ตอบแบบสอบถามใช้มากที่สุดคิดเป็น
ร้อยละ 34.75 วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ส่วนใหญ่ใช้เพื่อสร้างความบันเทิง
มากที่สุดร้อยละ 81.25 และเนื้อหาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์เข้าใช้เนื้อหาด้านความ
บันเทิงมากที่สุดร้อยละ 94.50 นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามยังให้ความสำคัญกับสื่อ
สังคมออนไลน์ในระดับน้อยโดยมีค่าเฉลี่ย 2.52 และเข้าไปมีส่วนร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์
ในระดับน้อยโดยมีค่าเฉลี่ย 2.09

ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระตือรือร้น ผู้ตอบแบบสอบถามมีแรงผลักดันให้
กระทำความผิดซึ่งได้แก่ แรงดึงดูดให้กระทำความผิด แรงกดดันให้กระทำความผิด และ
แรงผลักดันให้กระทำความผิดในระดับน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 1.78 นอกจากนี้ยังพบว่า
ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับแรงขัดขวางไม่ให้เกิดการกระทำความผิดในระดับมาก ซึ่งได้แก่ แรง
ขัดขวางภายใน และแรงขัดขวางภายนอก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.47

พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่เคยกระทำพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยหนีเรียน ร้อยละ 47.50 เคยดื่มสุรา ร้อยละ 39.75 เคยสูบบุหรี่ ร้อยละ 14.25 เคยแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ร้อยละ 62.75 และเคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ร้อยละ 6.0

การวิเคราะห์อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ประกอบด้วย การรับสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ การให้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์ การมีส่วนร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์และปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระผิด ได้แก่ แรงผลักดันให้กระทำความผิด (แรงดึงดูดให้กระทำความผิด แรงกดดันให้กระทำความผิด แรงผลักดันให้กระทำความผิด) แรงขัดขวางไม่ให้กระทำความผิด (แรงขัดขวางภายใน แรงขัดขวางภายนอก) การวิเคราะห์ตัวแปรหุ่น (Dummy Analysis) ด้วยประเภของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ และ ยูทูบ โดยการใช้ ยูทูบ เป็นตัวเปรียบเทียบ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

จากการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระด้วยค่าสหสัมพันธ์ และ VIF (Variance Inflation Factor) พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทุกตัวมีค่าไม่เกิน 0.69 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย และมีค่า VIF น้อยกว่า 2 ในทุกตัวแปร ซึ่งค่าที่เหมาะสมมีค่าไม่เกิน 10 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่เหมาะสม

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ
การรับสื่อสังคมออนไลน์ ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระทำผิด ต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ตัวแปรอิสระ	B	β	t	Sig.
ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์	0.02	0.11	1.07	0.05
ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์	0.06	0.18	3.31	0.00
การให้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์	-0.07	-0.04	-0.70	0.49
การมีส่วนร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์	0.16	0.08	1.32	0.19
เฟซบุ๊ก	0.32	0.12	2.18	0.03
ไลน์	0.20	0.07	1.28	0.20
แรงดึงดูดให้กระทำผิด	0.38	0.19	3.02	0.00
แรงกดดันให้กระทำผิด	0.17	0.11	1.78	0.08
แรงผลักดันให้กระทำผิด	-0.07	-0.05	-0.73	0.47
แรงขัดขวางภายใน	-0.18	-0.08	-1.26	0.21
แรงขัดขวางภายนอก	-0.20	-0.13	-2.03	0.04

Constant = 1.20 Adjusted R 2 = 0.18 มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน (ตามตาราง) โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ การรับสื่อสังคมออนไลน์ (ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ การให้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์ การมีส่วนร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์) และปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระทำผิด (แรงผลักดันให้กระทำผิด (แรงดึงดูดให้กระทำผิด แรงกดดันให้กระทำผิด แรงผลักดันให้กระทำผิด)) (แรงขัดขวางไม่ให้เกิดการกระทำผิด (แรงขัดขวางภายใน แรงขัดขวางภายนอก)) สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ร้อยละ 18.8 โดยความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ แรงดึงดูดให้กระทำผิด และแรงขัดขวางภายนอก มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ (β) เพื่อจัดลำดับตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนพบว่า แรงดึงดูดให้กระทำผิดมีอิทธิพลต่อ

พฤติกรรมเบี่ยงเบนมากที่สุด มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ (β) 0.19 รองลงมา คือ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ แรงขัดขวางภายนอก และความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ (β) 0.18, -0.13 และ 0.11 ตามลำดับ

ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าแรงดึงดูดให้กระทำผิด ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีทิศทางบวกกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน สามารถอธิบายได้ว่าถ้าเด็กเยาวชนใช้สื่อสังคมออนไลน์บ่อยครั้งต่อหนึ่งวัน ใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเวลานานต่อหนึ่งวัน มีแรงดึงดูดให้กระทำผิดสูงก็จะมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนสูงตามไปด้วย ในขณะที่แรงขัดขวางภายนอกมีทิศทางเป็นลบกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน สามารถอธิบายได้ว่าถ้าเด็กและเยาวชนมีแรงขัดขวางภายนอกต่ำจะทำให้มีโอกาสเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนสูงขึ้น

นอกจากนี้เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรหุ่น ด้วยประเภทของสื่อ โดยแบ่งประเภทสื่อสังคมออนไลน์ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ และ ยูทูบ โดยใช้ ยูทูบ เป็นตัวเปรียบเทียบการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนพบว่า เฟซบุ๊ก มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวได้ว่าเมื่อมีการใช้เฟซบุ๊กและยูทูบในระดับเท่ากันผู้ที่ใช้เฟซบุ๊กจะมีโอกาสเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้มากกว่ายูทูบ 0.32 ครั้ง

การวิเคราะห์อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนแต่ละพฤติกรรม อันได้แก่ การหนีเรียน การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกส์ ประกอบไปด้วยการรับสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ การให้ความสำคัญกับสื่อสังคมออนไลน์ การมีส่วนร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์และปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระทำ ได้แก่ แรงผลักดันให้กระทำ ความผิด (แรงดึงดูดให้กระทำ ความผิด แรงกดดันให้กระทำ ความผิด แรงผลักดันให้กระทำ ความผิด) แรงขัดขวางไม่ให้กระทำ ความผิด (แรงขัดขวางภายใน แรงขัดขวางภายนอก) การวิเคราะห์ตัวแปรหุ่น ด้วยประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ และ ยูทูบ โดยใช้ ยูทูบเป็นตัวเปรียบเทียบ ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการหนีเรียน ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของการหนีเรียนได้ร้อยละ 15.4 โดยตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการหนีเรียน ได้แก่ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ แรงดึงดูดให้กระทำความผิด และแรงผลักดันให้กระทำความผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการดื่มสุรา ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของการดื่มสุราได้ร้อยละ 24.8 โดยตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการดื่มสุรา ได้แก่ ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และแรงดึงดูดให้กระทำความผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรหุ่น ด้วยประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการดื่มสุรา โดยแบ่งสื่อสังคมออนไลน์ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ และ ยูทูบ โดยใช้ ยูทูบ เป็นตัวเปรียบเทียบ พบว่า เฟซบุ๊ก และ ไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมดื่มสุรา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวได้ว่า เมื่อมีการใช้ เฟซบุ๊กและยูทูบ ในระดับเท่ากัน ผู้ที่ใช้เฟซบุ๊กจะมีโอกาสดื่มสุราได้มากกว่าผู้ที่ใช้ยูทูบ 2.01 ครั้ง ในขณะที่การใช้ไลน์และยูทูบในระดับเท่ากัน ผู้ที่ใช้ไลน์จะมีโอกาสดื่มสุราได้มากกว่ายูทูบ 2.37 ครั้ง

อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการสูบบุหรี่ ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของการสูบบุหรี่ได้ร้อยละ 17.2 โดยตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ได้แก่ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และแรงดึงดูดให้กระทำความผิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวได้ร้อยละ 12.5 โดยไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก้าวร้าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้ ร้อยละ 18.9 เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรหุ่น ด้วยประเภทของสื่อต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยแบ่งสื่อสังคมออนไลน์ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ เฟซบุ๊ก ไลน์ และ ยูทูบ โดยใช้ยูทูบเป็นตัวเปรียบเทียบ พบว่าเฟซบุ๊กมีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวได้ว่า เมื่อมีการใช้เฟซบุ๊ก และยูทูบในระดับเท่ากัน ผู้ที่ใช้ เฟซบุ๊กจะมีโอกาสเกิดพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้มากกว่ายูทูบ 7.76 ครั้ง

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลจากการวิเคราะห์หิอทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานที่กำหนดไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน
สมมติฐานที่ 2 ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

สมมติฐานที่ 5 ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

สมมติฐานที่ 6 แรงดึงดูดให้กระทำความผิดมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

สมมติฐานที่ 10 แรงขัดขวางภายนอกต่ำมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนสูง

สมมติฐานที่ 11 การรับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการหนีเรียน

สมมติฐานที่ 12 ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระทำความผิดมีอิทธิพลต่อการหนีเรียน

สมมติฐานที่ 13 การรับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการดื่มสุรา

สมมติฐานที่ 14 ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระทำความผิดมีอิทธิพลต่อการดื่มสุรา

สมมติฐานที่ 15 การรับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่

สมมติฐานที่ 16 ปัจจัยส่งเสริมและขัดขวางการกระทำความผิดมีอิทธิพลต่อการสูบบุหรี่

สมมติฐานที่ 19 การรับสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

ตารางสรุปตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ตัวแปรอิสระ/พฤติกรรมเบี่ยงเบน	พฤติกรรมเบี่ยงเบน	การหนีเรียน	การดื่มสุรา	การสูบบุหรี่	การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว	การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์	✓		✓			
ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์	✓	✓	✓	✓		
ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์	✓		✓			✓
แรงดึงดูดให้กระทำผิด	✓	✓	✓	✓		
แรงผลักดันให้กระทำผิด		✓				
แรงขัดขวางภายนอก	✓					
รวม	5	3	4	2	-	1

อภิปรายผลการศึกษา

ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนและการดื่มสุรา ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยเฉลี่ย 8.06 ครั้งต่อวัน หรือหากพิจารณาโดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามใช้ระยะเวลาใช้สื่อสังคมออนไลน์โดยเฉลี่ย 6.42 ชั่วโมงต่อหนึ่งวัน ซึ่งถือเป็นการรับสื่อสังคมออนไลน์ที่มีความถี่บ่อยครั้ง อาจส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมการบริโภคสื่ออย่างขาดสติ คั่นชินกับพฤติกรรมที่พบเห็นในสื่อ ซึ่งอาจเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและขาดการวิเคราะห์เนื้อหาในสื่อ แม้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ที่มีเนื้อหาประเภทความบันเทิงมากที่สุด ร้อยละ 94.50 แต่ปัจจุบันพบว่าเนื้อหาด้านความบันเทิงถูกแฝงไปด้วยพฤติกรรมที่ไม่ควรทำตาม อาจขาดวิจารณญาณในการบริโภคสื่อหรือประเมินคุณค่าของสื่อว่ามีมุมมองที่ดีและประโยชน์ต่อตนเองมากน้อยเพียงใด ขาดการเลือกบริโภคสื่ออย่างพอดีทั้งเนื้อหาและปริมาณ ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์นี้ล้วนส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน จากทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของซัทเธอร์แลนด์ (Sutherland, 1974 อ้างถึงใน

ปกรณ มณีปกรณ, 2555) สามารถอธิบายได้ว่า ลักษณะของการคบหาสมาคมที่แตกต่าง กันขึ้นอยู่กับความถี่ คือ การที่บุคคลมีประสบการณ์กับรูปแบบของพฤติกรรม อาชญากรรมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้น เช่น พฤติกรรม การดื่มสุรานั้นเอง งานวิจัยที่สนับสนุนถึงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่กับพฤติกรรม เบี่ยงเบนและการดื่มสุราโดย ณวิสาร จุลเพชร และบุญนิภา เกี้ยวมาน (2556) ได้ ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชพบว่า อิทธิพลของการดื่มเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์ของนักศึกษา เกิดจากการได้รับรู้ข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์สูงสุด ร้อยละ 69.43 รองลงมาได้รับรู้ข่าวสารจากโทรทัศน์ ร้อยละ 60.70 จากป้ายโฆษณา ร้อยละ 30.13 หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 12.66 วิทยุร้อยละ 8.73 ใบปลิวร้อยละ 6.55 และเพื่อน แนะนำร้อยละ 1.31 จึงสามารถสรุปได้ว่าความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์บ่อยครั้ง จะ เกิดการได้รับรู้ข่าวสารจากสื่อสังคมออนไลน์บ่อยครั้งและมีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรม เบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน

ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน การหนี เรียน การดื่มสุรา และสูบบุหรี่ โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาในการใช้สื่อสังคม ออนไลน์โดยเฉลี่ย 6.42 ชั่วโมงต่อหนึ่งวัน ซึ่งถือว่าในหนึ่งวันผู้ตอบแบบสอบถามใช้ ระยะเวลากับสื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับสูงหรือเป็นเวลานาน อาจทำให้มีประสบการณ์ อยู่กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์นั้นๆ เช่น ประสบการณ์การหนี เรียน การดื่มสุรา และการสูบบุหรี่ โดยทฤษฎีการเรียนรู้ของเอเคอร์ มีแนวคิดสำคัญว่า การที่บุคคลให้ความยอมรับหรือไม่ยอมรับพฤติกรรมผิดกฎหมายหรือพฤติกรรมถูกต้อง ตามกฎหมายมี 2 มิติ คือ 1) มิติในการคบหาสมาคมกัน คือ การที่บุคคลมีการติดต่อ มี การปฏิสัมพันธ์ หรือเข้าร่วมคบค้าสมาคมกัน และมีพฤติกรรมคล้ายกัน 2) มิติในค่านิยม คือ ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เพื่อให้บุคคลได้รับการ ยอมรับในกลุ่ม เกิดการเลียนแบบและสนับสนุนพฤติกรรมผิดกฎหมายหรือพฤติกรรมถูก กฎหมาย กลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญที่สุด คือ กลุ่มครอบครัวและกลุ่มเพื่อน กลุ่มรองลงมา คือ กลุ่มเพื่อนบ้าน กลุ่มครูอาจารย์ รวมถึงสื่อมวลชนทุกแขนง ซึ่งกลุ่มเหล่านี้คือที่มาของ

ทัศนคติรูปแบบต่างๆ (พรชัย ชันดี, ทัศนพงษ์ พุตระกูล และจอมเดช ตรีเมฆ, 2558) พฤติกรรมอาชญากรรมเรียนรู้กันได้ โดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่มและ พฤติกรรมแสดงออกมาในลักษณะที่เป็นอาชญากร โดยขึ้นอยู่กับความแตกต่างในช่วง ระยะเวลาและความสม่ำเสมอในการติดต่อสัมพันธ์ การคบหาสมาคมที่เกิดขึ้นมาก่อน มี ระยะเวลาานานกว่า มีความถี่บ่อยครั้งกว่าและบุคคลหรือสิ่งที่เป็นต้นแบบให้มีความสำคัญ มากกว่าหรืออยู่ใกล้ชิดมากกว่า ก็จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลผู้นั้นมากกว่า ซึ่ง พฤติกรรมความเบี่ยงเบนก็มีลักษณะที่ต้องอาศัยแรงกระตุ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ที่มี พฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นได้รับแรงกระตุ้นตลอดเวลา ซึ่งการได้รับแรงกระตุ้นจะนำไปสู่ความ พึงพอใจมากพอที่จะทำให้พฤติกรรมนั้นให้คงอยู่ตลอดไป (พรชัย ชันดี, ทัศนพงษ์ พุตระกูล และจอมเดช ตรีเมฆ, 2558) เช่นเดียวกัน เมื่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน การหนีเรียน ดื่มสุรา และสูบบุหรี่ได้รับแรงกระตุ้นทุกเวลาจากการบริโภคสื่อสังคมออนไลน์เป็นระยะ เวลานาน ก็จะนำไปสู่ความพอใจอย่างมากที่สามารถนำไปสู่การมีพฤติกรรมนั้น

ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน การดื่ม สุรา และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อสังคมออนไลน์ประเภท เฟซบุ๊ก เนื่องจากเฟซบุ๊กมีคุณสมบัติหรือฟังก์ชันมากมาย เช่น สามารถไลฟ์สด สามารถ ติดต่อสื่อสารกันได้โดยตรงผ่านกล่องแชทและมีจุดเด่นที่แพลตฟอร์มพื้นฐานที่เป็นโซเชียล เน็ตเวิร์ก ดังนั้น วิดีโอที่ปรากฏบนเฟซบุ๊ก เป็นวิดีโอที่แสดงผ่านนิวฟีด ซึ่งผู้ใช้งานจะเห็น วิดีโอได้จากเพจที่ตนติดตาม หรือจากการแชร์ของเพื่อน สามารถมีปฏิสัมพันธ์อย่างใด อย่างหนึ่งกับคอนเทนต์นั้นๆ ได้ ต่างกับยูทูปที่ผู้ใช้งานจะเห็นวิดีโอได้ก็ต่อเมื่อผู้ใช้งานเข้า ไปในเว็บไซต์เพื่อค้นหาวิดีโอที่นั้นขึ้นมา หรือจะปรากฏเป็นโฆษณาขึ้นมา จึงทำให้การ เข้าถึงข่าวสารจากเฟซบุ๊กสามารถเข้าถึงข่าวสารได้ง่ายกว่ายูทูป (Positionin, 2015) นอกจากนี้ผลสำรวจของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (2559) ยังได้สำรวจการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ในมิติของพฤติกรรมการใช้สื่อสังคม ออนไลน์แต่ละประเภท พบว่า ถึงแม้เฟซบุ๊กจะได้รับความนิยมในการใช้งานเป็นอันดับ 2 รองจากยูทูปแต่เมื่อถามถึงพฤติกรรมการใช้งานเฟซบุ๊กกลับเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่มี

ปริมาณการใช้งานบ่อยครั้งที่สุดเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือไลน์และยูทูบ โดยมีสัดส่วนของผู้ใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 84.2 ร้อยละ 82.0 และ ร้อยละ 76.9 ตามลำดับ

ผลงานวิจัยที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประเภทสื่อสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนการ การดื่มสุรา และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรโดย ปัญญ์กรินทร์ หอยรัตน์ และปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์ (2560) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง วัยรุ่นไทยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ที่พบว่า เทคโนโลยีทันสมัย เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ทำให้การสื่อสารมีความง่ายและสะดวกในการพูดคุย นัดพบระหว่างวัยรุ่นด้วยกัน และนอกจากนี้มักจะก่อให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบสื่อ โดยเฉพาะเฟซบุ๊กและยูทูบเป็นตัวแทนที่สำคัญของการแสดงออกทางเพศของเด็กและเยาวชน เช่น การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การล่วงละเมิด การหลงในมายาคติทางเพศ การเสพติดเซ็กส์ การแต่งตัว การวางตัวกับเพศตรงข้าม กริยาท่าทางที่เหมาะสม ค่านิยมต่างๆ ที่มากับละคร เป็นต้น จากนั้นเด็กและเยาวชนก็นำไปปฏิบัติตามเป็นแบบอย่าง ถูกยั่วยุทางเพศจนขาดการยับยั้งชั่งใจกับเพศตรงข้าม เสี่ยงต่อการถูกล่อลวงในท้องแซท จากเหตุที่กล่าวมาถือเป็นจุดเริ่มต้น อันนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร สอดคล้องกับผลวิจัยเรื่องวัยรุ่นใช้สื่อออนไลน์อย่างไรในการหาคู่ (นิพนธ์ ดารารุณิมาประภรณ์, 2558) พบความน่าเป็นห่วง คือ กลุ่มวัยรุ่นใช้สื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นเฟซบุ๊ก ไลน์ ในการหาภิกและคู่นอนงานวิจัยเชิงสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการเฝ้าระวังวัฒนธรรม (2549) เรื่อง การเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงเด็กไทย พ.ศ. 2549 มีการสำรวจพฤติกรรมการใช้ชีวิตของเยาวชน วัยรุ่น ทั้ง 76 จังหวัดพบว่า ชีวิตในโลกไซเบอร์ซึ่งเป็นการใช้ชีวิตที่สิ้นเปลืองไร้สาระ เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือ เล่นเกม และการเล่นอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะเว็บไซต์ลามก ไม่จำเป็นที่จะต้องไปในโลกอินเทอร์เน็ต แซท เว็บแคมเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมล้วนเป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่นำไปสู่ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรปัญหาพฤติกรรมของเด็กอันมีสาเหตุจากสื่อสื่อทำให้เด็กที่ขาดความเข้าใจเลียนแบบพฤติกรรม ค่านิยมผิดๆ

แรงดึงดูดให้กระทำความผิด จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า แรงดึงดูดให้กระทำความผิด ส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน การหนีเรียน การดื่มสุรา และสูบบุหรี่

ซึ่งวอลเตอร์ เรคเรสส์ ได้อธิบายว่าแรงดึงดูดให้กระทำความผิดทางสังคม เพราะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้บุคคลไม่ยอมรับค่านิยมและบรรทัดฐานทางสังคมในการดำเนินชีวิต เช่น การมีเพื่อนไม่ดี วัฒนธรรมรองในการกระทำความผิดกฎหมาย แบบอย่างที่ไม่ดีจากสื่อมวลชน แรงดึงดูดทั้งภายในและภายนอกจะกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคคลมีพฤติกรรมอาชญากรรม หากแรงขัดขวางทั้งภายในและภายนอกไม่สามารถต้านทานแรงกระตุ้นดังกล่าวได้ทำให้นำไปสู่พฤติกรรมอาชญากรรมหรือการกระทำความผิด (พรชัย ชันดี, กฤษณพงศ์ พูตระกูล และจอมเดช ตรีเมฆ, 2558) สอดคล้องกับงานวิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ได้ทำวิจัยร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสำรวจพฤติกรรมเด็กในชุมชนเขตกรุงเทพมหานคร 1,800 แห่ง พบว่า เด็กในชุมชนหลุดออกจากระบบโรงเรียนเกือบ 20,000 คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กมัธยมต้นอายุระหว่าง 12-14 ปี และมีกิจกรรมเสี่ยงหลังสี่ทุ่มถึงตีสองเริ่มจากสูบบุหรี่ ดื่มเบียร์กระป๋อง ดูวีซีดีโป๊ ใช้อายัด ทำร้ายเด็กด้วยกัน คาดการณ์ได้ว่าเด็กดังกล่าวร้อยละ 70 กำลังจะกลายเป็นเยาวชนอาชญากร ซึ่งสาเหตุที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมรุนแรงมาจาก 2 แหล่งสำคัญ คือ เกมและสื่อ ซึ่งถือว่าเป็นแรงดึงดูดให้กระทำความผิดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน (ศาลาสีมูม, 2548)

แรงผลักดันให้กระทำความผิด ส่งผลทำให้เกิดการหนีเรียน ตามหลักทฤษฎีตีกรอบของวอลเตอร์ เรคเรสส์ ได้อธิบายว่า บุคคลได้ถูกอิทธิพลของของแรงผลักดัน หลายประการให้กระทำความผิดกฎหมาย ประกอบกัน คือ แรงกดดันทางสังคม ได้แก่ สภาพความเป็นอยู่ ความขัดแย้งภายในครอบครัว สถานภาพต่ำ การขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ สุจริต แรงผลักดันให้กระทำความผิด ทางชีวภาพ หรือจิตใจ (Biological or Psychological Pushes) ซึ่งมีอยู่ในร่างการของบุคคล อันได้แก่ ความอ่อนเพลีย ความไม่พอใจ ความตึงเครียดภายในจิตใจ การเป็นปรปักษ์ ความก้าวร้าว การต้องการได้รับการตอบสนองโดยเร็ว (พรชัย ชันดี, กฤษณพงศ์ พูตระกูล และจอมเดช ตรีเมฆ, 2558) ซึ่งเรคเรสส์ได้อธิบายว่า บุคคลได้ถูกอิทธิพลของแรงผลักดันหลายประการให้กระทำความผิดกฎหมาย แรงผลักดันทั้งภายในและภายนอก ตลอดจนแรงดึงดูดทั้งภายในและภายนอกจะกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคคลมีพฤติกรรมอาชญากรรม หากแรงขัดขวางทั้งภายในและ

ภายนอกไม่สามารถต้านทานแรงกระตุ้นดังกล่าวได้ทำให้นำไปสู่พฤติกรรมอาชญากรหรือการกระทำความผิด (พรชัย ชันดี, กฤษณพงศ์ พุตระกูล และจอมเดช ตรีเมฆ, 2558)

งานวิจัยที่สนับสนุนให้เห็นถึงแรงผลักดันให้กระทำความผิดต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือพฤติกรรมการณ์นี้เรียน โดยนพตล กรรณิกา และคณะ (2548) ได้ทำการศึกษาวิจัยโครงการเฝ้าระวังรักษาคุณภาพอนาคตเยาวชนไทย รวบรวมผลวิจัยและกรอบแนวคิดในการนำเสนอยุทธศาสตร์ชาติเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของเยาวชน พบว่ากลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชนอายุ 12-14 ปี ทั่วประเทศมีจำนวน 14 ล้านคน 75-80% ยังเป็นเยาวชนที่ดีมีคุณภาพแต่มีทิศทางเป็นกลุ่มเสี่ยงในปริมาณที่มากขึ้น โดยปัญหาหลักในกลุ่มเยาวชนไทย 1 ใน 9 ข้อคือ เยาวชนกว่า 7 ล้านคน มีประสบการณ์ดื่มเหล้าและบุหรืตามด้วยปัญหาการหนีเรียน จำนวนทั้งสิ้น 2 ล้านคน เสพยา 5.6 แสนคน มีเพศสัมพันธ์และแนวโน้มการขายบริการทางเพศ 4.7 แสนคน มีผลวิจัยไม่มากนักที่กล่าวถึงสภาพแวดล้อมและรายละเอียดปัญหาในครอบครัวของเยาวชน โดยเฉพาะการสำรวจสาเหตุแท้จริงว่าทำไมเด็กไม่ยอมเรียนหนังสือหรือการเจาะลึกปัญหาของพ่อแม่ที่เป็นเหตุให้ครอบครัวไม่สมบูรณ์ รวมทั้งประเด็นความอึดอัดที่ทำให้เด็กไม่มีความสุขเมื่ออยู่โรงเรียน สุดท้ายจึงเลือกทางออกปลายเหตุด้วยการฆ่าเวลาตามสถานที่ต่างๆ ที่สังคมเรียกว่าเป็นแหล่งมั่วสุมหรือสถานที่โจจร เมื่อไม่ยอมอยู่โรงเรียนธรรมชาติของเด็กวัยรุ่นจะรวมตัวกัน สิ่งที่เกิดขึ้นคือการเรียกร้องเพื่อขอเดความรู้สึที่ขาดหายไปจากสังคมทั้งการเป็นคนสำคัญ การได้รับความเอาใจใส่ ความสนุก ความอิสระจนเลยเถิดไปถึงความคะนอง ความคิดในอารมณ์ตามวัยของวัยรุ่นที่ขาดผู้ใหญ่คอยชี้แนะสุดท้าย เด็กเหล่านี้จึงกลายเป็นจำเลยของสังคม ก่อเหตุวิวาท ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหาจากประสบการณ์ที่เข้าใจว่าเป็นวิธีที่ถูกต้องของกลุ่ม “เพื่อนนอกบ้าน” ผ่นวกกับการเรียนรู้ผ่านข่าว ภาพยนตร์หรือเกมออนไลน์ วงจรแห่งความรุนแรงจึงเกิดขึ้นและนำมาซึ่งการกระทำที่ผิดกรอบไปจากมาตรฐานของสังคม ซึ่งทำให้เด็กธรรมดาในกลุ่มนี้ถูกตราหน้าว่าเป็นยุวอาชญากรหรืออาชญากรในที่สุด

แรงขัดขวางภายนอกมีทิศทางเป็นลบกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน สามารถอธิบายได้ว่าถ้าเด็กและเยาวชนมีแรงขัดขวางภายนอกต่ำจะทำให้มีโอกาสเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน

สูงขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่าแรงขัดขวางภายนอกมีอิทธิพลยับยั้งการพฤติกรรมเบี่ยงเบน
นั่นเอง เนื่องจาก แรงขัดขวางภายนอกเป็นแรงขัดขวางไม่ให้เกิดการทำความผิด เป็นสิ่งที่
ยับยั้ง ขัดขวาง ที่ทำให้บุคคลไม่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจะเป็นเกราะป้องกันการเกิด
พฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ซึ่งแรงขัดขวางภายนอก คือ ความรักความอบอุ่นจากสถาบัน
ครอบครัว กลุ่มเพื่อน การมีจริยธรรมในตนเอง การประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับต่างๆ ในสังคม ซึ่งตามทฤษฎีतिकรอบ ของวอลเตอร์ เรคเรสส์ (Reckless, 1961
อ้างถึงในพรชัย ชันดี, ทัศนพงศ์ พุตระกูล และจอมเดช ตรีเมฆ, 2558) ได้อธิบายว่า
บุคคลได้ถูกอิทธิพลของของแรงผลักดัน หลายประการให้กระทำความผิดกฎหมาย แต่ใน
ขณะเดียวกันก็มีแรงคอยต่อต้านขัดขวางไม่ให้เกิดการทำความผิด คือ แรงขัดขวางไม่ให้
บุคคลกระทำความผิด ตัวกีดกันภายนอก ประกอบด้วยประสิทธิภาพของสถาบันครอบครัวและ
กลุ่มเพื่อน จริยธรรม ระเบียบ ข้อบังคับของสังคมบรรทัดฐานที่สมเหตุสมผล และความ
คาดหวัง ความสามัคคี การบังคับบัญชา และการควบคุมทางวินัยที่มีประสิทธิภาพ

ผลงานวิจัยของอัญชิสา ปงคำเพย (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การขัดเกลาทางสังคม
กับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยการศึกษา
กระบวนการขัดเกลาทางสังคมของสถาบันทางสังคม 4 สถาบัน คือ สถาบันครอบครัว
สถาบันการศึกษา กลุ่มเพื่อน สื่อสารมวลชน ที่มีต่อพฤติกรรมความเบี่ยงเบนของวัยรุ่น 5
ประการ ได้แก่ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์โดยเสรี พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ พฤติกรรมบริโภคนิยม พฤติกรรมการใช้สารเสพติด และพฤติกรรมการเล่น
การพนัน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบและลักษณะของการ
ขัดเกลาทางสังคมของวัยรุ่นได้รับอิทธิพลอย่างมากจากสถาบันทางสังคม ได้แก่ สถาบัน
ครอบครัว สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน และกลุ่มเพื่อน โดยที่สถาบันครอบครัว
สื่อมวลชน สถาบันการศึกษา เป็นสถาบันที่ปลูกฝังพฤติกรรมบริโภคนิยมให้แก่วัยรุ่นมาก
ที่สุด

สรุป

สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบน ได้แก่ ความถี่ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ระยะเวลาในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์ ประกอบกับแรงดึงดูดให้กระทำความผิด แรงผลักดันให้กระทำความผิด แรงขัดขวางภายนอก โดยพฤติกรรมเบี่ยงเบน แต่ละพฤติกรรมได้รับอิทธิพลจากสื่อสังคมออนไลน์แตกต่างกัน แรงขัดขวางภายนอกมีทิศทางเป็นลบกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน กล่าวได้ว่าถ้าเด็กและเยาวชนมีแรงขัดขวางภายนอกต่ำจะทำให้มีโอกาสดังกล่าวเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนสูงขึ้นหรืออาจกล่าวได้ว่าแรงขัดขวางภายนอกมีอิทธิพลยับยั้งการพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั่นเอง ดังนั้นหัวใจสำคัญในการยับยั้งพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนได้จากแรงขัดขวางภายนอก ซึ่งได้แก่ความรักความอบอุ่นจากสถาบันครอบครัว กลุ่มเพื่อน ผนวกกับการมีจริยธรรมในตนเอง การประพฤติปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ในสังคม จะสามารถลดอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อเด็กและเยาวชนลงได้ และต้องยับยั้งแรงดึงดูดที่จะทำให้เด็กมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น วัฒนธรรมรอง การคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน จากกลุ่มตัวอย่างที่มีความเสี่ยงหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยตรง เช่น เด็กที่มีพฤติกรรมมั่วสุม เด็กที่หนีเรียนบ่อยครั้ง หรือโดนเรียกเข้าพบในห้องปกครองบ่อยครั้ง จะทำให้สามารถได้กลุ่มตัวอย่างของเด็กและเยาวชน ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนโดยตรง ซึ่งจะทำให้ผลงานวิจัยมีความชัดเจนมากขึ้น

ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน ระหว่างเด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนกับเด็กและเยาวชนที่ไม่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เพื่อจะได้ทราบว่าอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์มีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชนหรือไม่ โดยศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมเบี่ยงเบนระหว่างเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด เพื่อนำไปเปรียบเทียบพฤติกรรมเบี่ยงเบนว่ามีลักษณะที่คล้ายหรือแตกต่างกัน

อย่างไร้จะได้สามารถนำมากำหนดเป็นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามเบื้องต้นให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

สื่อออนไลน์หากใช้อย่างรู้เท่าทัน ย่อมส่งผลดีต่อการดำเนินงานในชีวิตประจำวันของคนส่วนใหญ่ เนื่องจากเข้าถึงง่าย สะดวก และรวดเร็ว ฉะนั้น การจำกัดการเข้าถึงสื่อเป็นไปได้ยากจึงควรเน้นที่การเสฟสื่ออย่างมีสติ ให้คำแนะนำเด็กว่าต้องรู้จักวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ มีวิจารณญาณในการบริโภคสื่อ รู้จักประเมินคุณค่าของสื่อว่ามีประโยชน์ต่อตนเองมากน้อยเพียงใด รู้จักเลือกสื่อที่มีเนื้อหา ความคิด มุมมองที่ดีและเป็นประโยชน์ และรู้จักนำไปใช้ เผยแพร่ต่ออย่างเหมาะสม โดยไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นเพื่อให้เด็กและเยาวชนเกิดการเข้าใจ และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

พ่อแม่หรือผู้ปกครอง สถาบันครอบครัวจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการบริโภคสื่อ รู้จักเลือกสื่อและบริโภคอย่างพอดีทั้งเนื้อหาและปริมาณ และสอนให้ลูกรู้เท่าทันสื่อ สร้างค่านิยมในการบริโภคสื่อให้กับลูกหรือพูดคุยวิเคราะห์สื่อร่วมกัน ซึ่งเท่ากับเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้ลูกแต่เยาว์วัย รวมทั้งต้องติดตามเทคโนโลยีที่มีในปัจจุบันให้ทันและควรหาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่เหมาะสม

สถาบันการศึกษาควรมีการสอดแทรกเนื้อหาที่สร้างความรู้เท่าทันในการใช้สื่อ หัวใจสำคัญของการสอนให้รู้เท่าทันสื่อ มีการฝึกคิดฝึกปฏิบัติอยู่เสมอ สถาบันการศึกษาควรนำข่าวสารข้อมูลหรือเนื้อหาจากสื่อหลากหลายประเภทเข้ามาในห้องเรียน เพื่อให้เด็กได้ฝึกตั้งคำถาม ตีความ วิเคราะห์เนื้อหา ประเมินคุณค่า และคาดการณ์ผลกระทบต่อผู้รับสื่อ ซึ่งยิ่งฝึกฝนจะยิ่งทำให้เด็กมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อที่แข็งแกร่งขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ควรจัดกิจกรรมรณรงค์การรู้เท่าทันสื่อในสถาบันการศึกษา โดยการจัดตั้งครูและนักเรียนแกนนำในการรณรงค์ ส่งเสริม ร่วมกิจกรรมเท่าทันสื่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความตื่นตัว และเกิดกระแสนิยมใหม่ที่เป็นผู้บริโภคสื่ออย่างชาญฉลาด การใช้สื่ออย่างเหมาะสมและพอดี รวมทั้งต้องสอน

ในเรื่องของทักษะชีวิตที่ไม่มีในตำราเรียน การปลูกฝังหรือสร้างจิตสำนึกให้เด็กตระหนักว่า วัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่มีความค่าเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชนให้เป็นคนมี คุณธรรมจริยธรรมและมีสติ พร้อมทั้งเข้าใจการเปิดรับความหลากหลายของวัฒนธรรม

หน่วยงานภาครัฐควรมีการออกกฎหมายควบคุมสื่อและโฆษณาที่ปรากฏบนสื่อ ออนไลน์ โดยกฎหมายควรมีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์และทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างอินเทอร์เน็ต สำหรับประมวลกฎหมายอาญาก็อาจจะปรับปรุงแก้ไขให้ครอบคลุม ธุรกิจสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ต โดยมีบทลงโทษผู้กระทำความผิดที่ชัดเจนและมีการบังคับใช้ กฎหมายอย่างเข้มแข็งจริงจัง ควรเร่งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และ โทรคมนาคม ได้รวมตัวกันเองเพื่อให้มีการกำกับดูแลทางวิชาชีพ จรรยาบรรณในเนื้อหา สื่อที่อาจส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน โดยให้มีการออกกฎหมายปฏิบัติทาง จรรยาบรรณวิชาชีพ ควบคุมดูแลจรรยาบรรณของสื่อให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมกลไกการ เฝ้าระวังสื่อที่ไม่สร้างสรรค์สังคม สนับสนุนให้หน่วยงานหลัก เช่น สถาบันเกี่ยวกับความ ปลอดภัยในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตสำหรับครอบครัว เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการ บริหารจัดการเกี่ยวกับการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตกับพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชน ในด้านต่างๆ ตลอดจนควรมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้เท่าทันสื่อผ่านสถาบัน ต่างๆ และสร้างการมีส่วนร่วมให้กับเด็กและเยาวชนในเรื่องสื่อออนไลน์

บทบาทของสื่อมวลชน ควรมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการสร้างสื่อที่ดีเพื่อการ พัฒนาเด็ก เยาวชน และสังคม ควรต่อต้านสื่อที่ส่งเสริมค่านิยม ความคิด หรือพฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสมควรคำนึงถึงจรรยาบรรณเป็นหลัก โดยนำเสนอสิ่งที่ป็นจริงไม่บิดเบือน นำเสนอสิ่งที่ป็นประโยชน์ต่อสังคม พัฒนามาตรฐานในการนำเสนอและควรมีส่วนร่วมใน การพัฒนาและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน สนับสนุนให้เด็กและเยาวชนใช้สื่ออย่าง สร้างสรรค์และมีวิจารณญาณ (เกิดกระบวนการคิดได้ คิดเป็น และเห็นถูก) ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ให้กับเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้เกิด เครือข่ายครอบครัวเฝ้าระวังสื่อ เครือข่ายผู้บริโภคเฝ้าระวังสื่อ ตลอดจนเครือข่ายสังคมใน หลากหลายรูปแบบ เพื่อร่วมกันปกป้องคุ้มครองเด็ก

บทบาทของผู้ประกอบการหรือผู้ให้บริการพื้นที่ทางอินเทอร์เน็ตควรจำกัดอายุผู้ให้บริการ เช่น เฟซบุ๊ก จำกัดอายุการเข้าใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชน นักพัฒนาโปรแกรมพัฒนาซอฟต์แวร์ควรจำกัดเวลาการเล่น อายุในการเล่น ผู้ดูแลเว็บไซต์ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตร้านเกมควรให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ สนับสนุนให้เกิดสมาคมผู้ประกอบการ ซึ่งจะเป็นกลไกควบคุมดูแลภาครัฐกิจในการให้ความสำคัญกับการป้องกันเด็กและเยาวชนได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). ข้อมูลสถิติ. 20 มีนาคม 2560. <http://www.mis.moe.go.th/MIS2015/index.php?option=comcontent&view=article&id=141&Itemid=241>
- ณวิสาร จุลเพชร และบุญนิภา เกี่ยมมาน. (2556). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559. https://race.nstru.ac.th/home_ex/eportfolio//pic/academy/24163542.pdf?1574598974
- ธาม เชื้อสถาปนศิริ. (2552). (คลิป) เด็กตกกันเทคโนโลยี สื่อ อาชญากรรมออนไลน์ และการหลอมนรวมสื่อ. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559. http://www.matchon.co.th/news_detail.php?newsid=1256043827&grpid=&catid=02
- นพดล กรรณิกา และคณะ. (2548). โครงการเฝ้าระวังรักษาคุณภาพอนาคตเยาวชนไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2559. http://intranet.prd.go.th/libbase/view_book.php?book_id=864
- นิพนธ์ ดารารุณมาประกรณ์. (2558). วัยรุ่นใช้สื่อออนไลน์อย่างไรในการหาคู่. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559. <http://www.ms.ipsr.mahidol.ac.th/Conference/XI/Download/Book/447-IPSR-Conference-A03-fulltext.pdf>

- ปกรณัม มณีปกรณัม. 2555. ทฤษฎีอาชญาวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็ม.ที.เพรส.
- ปัญญากรินทร์ หอยรัตน์, และปราโมทย์ วงศ์สวัสดิ์. (2560). วัยรุ่นไทยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี. 28(2), 173-182.
- ปิยวัฒน์ เกตุวงศา และศุทธิดา ขวณวัน. (2558). ใครเป็นใครบนเครือข่ายสังคมออนไลน์: ความหลากหลายทางคุณลักษณะและพฤติกรรม. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2559. <http://www.ms.ipsr.mahidol.ac.th/ConferenceXI/Download/Book/447-IPSR-Conference-A02-fulltext.pdf>
- พรชัย ชันดี, กฤษณพงศ์ พุตระกุล และจอมเดช ตรีเมฆ. (2558). ทฤษฎีอาชญาวิทยา: หลักการ งานวิจัยและนโยบายประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: ส.เจริญการพิมพ์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2554). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อมวลชน. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศาลาสีมม. (2548). อาชญากรไร้เดียงสา. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2559. <https://blogazine.pub/column-archives/node/864>
- สถาบันสุขภาพเด็กและวัยรุ่นราชชนรินทร์. (2558). จิตเวชศิริราช DMS 5. กรุงเทพมหานคร: คณะแพทยศาสตร์ศิริราช.
- สำนักงานคณะกรรมการแผนผังวัฒนธรรม. (2549). การแผนผังพฤติกรรมเสี่ยงเด็กไทย พ.ศ. 2549. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี, 28(2).
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน). (2559). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย 2559. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2559. <https://www.etda.or.th/publishing-detail/thailand-internet-user-profile-2016-th.html>
- อัญชิสา ปงคำเพย. 2547. การขัดเกลาทางสังคมกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.

Daniel G. (1956). Criminality theories and behavioral images. American Journal of Sociology. (61). 433-444.

Positionin. (2015). Facebook VS YouTube คี้นักการตลาดจะเลือกใคร?. 20 ธันวาคม 2559. <https://positioningmag.com/61170>

Taro Yamane. (1967). Taro Statistic: An Introductory Analysis. New York: Harper